

ШИИТА, ИИИИЪ ШИИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 7 шИ 8.

СЪМБЪТЪ, 23. ФЕВРЪРИЙ.

1852.

ДМПЪРЦИРЕА ДАЧИЕИ ВЕКІ

Dickens's dîntz de A. Трев. Lazarian la Akademia
shîinidelorş din Vienna, şîi medînda din 6. Noemb.
1850.

Дîнтъла де пъшпг каре се дîтинде де а стъла
Дънъріі де жосъ къръ теазъ нопте се копринсъ
de Имперьторіа Траіанъ ла анъла дела Хс 106,
шîи се префкъ іп провинъ Ромапъ сьнтъ нътеле
de Дачіа, іп каре дъвигьторіа дъсе о тълдїме
непъшъратъ de омені дїн тогъ лъмеа Ромапъ
спре а вълтїва пъшътъла ші а дъпопъра четъдїме
(infinitas hominum copias ex toto orbe Romano
transulerat ad agros et urbes colendas. Eutrop.
lib. VI, 6) прекъш не сїзне Естроніс. — Ачеасъ
провінъ, дъ каре се вьдъ ші а стъзі фортъ марі
зрме де кълъра ші пътереа Ромапдоръ, ші се
декопере непъшърате монументе ромапне не шіа
тръ, арапъ ші тавле черате, ші каре не дъ опровъ
віе ші дъведератъ деспре grandiositatea колонїи
доръ ромапне, прїн зрмьторїі де а стъзі аї ачелоръ
колонїи векї, карї се нъмеск де къръ стрїні, Ва
лалахї, еаръ дъ лїмва лор Ромъні, ші ворвеси
пъпъ а стъзі о лїмвъ каре портъ тїпъла чел маї
взрагъ de Romanitate, — ачеасъ провинъ, зїкъ,
ръмаса сьнтъ domnia Ромапдоръ пъпъ ла анъла
дела Хс 274, кьнд Авреліанъ възвндъ дъкърселе
варварїлор че нъвълїа дїн тоге пърдїле ші не
крезвндъ къ о ва маї нгте дїне, стръмъгъ леїзвїде,
де вьпъ сеамъ дъпирезвъ къ о таре парте де ло
вїторї, престе Дънъре ші і ашезъ дъ Месїа, ші
фвндъ аколо о Дачіе нозъ, пенъръ ка съ се пъ
стреже нътеле провинъей челеї векї фвндате де
Траіанъ.

Ачеасъ нозъ Дачіе се дъпърдї (прекъмъ се
птіе дїн маї тълте докзменте історїче кьпоскъте
de комъне) дъ Дачіа рінеапъ (Dacia ripensis
не лъпъ ріпа дреапъ а Дънъріі), ші дъ Дачіа

mediterranea (Dacia mediterranea, маї де парте
дъпъръла дърей); даръ дъпърдїреа чеа а девъ
ратъ а Дачіеї векї ръмаса некъпоскътъ історї
чїлор модерні пъпъ дъ тїмърїде ностре. Къмъкъ
шї Дачіа веке аъ фост дъпърдїтъ дъ маї
тълте пърдї, се vede дестъла дїн нътеле еї каре се
аратъ преа адеесе орї дъ нъшърла пълъра Дасїае,
Daciarum etc., дъсъ денъміреа ачелор пърдї не
се пгтъ декопери дїн нїчі зп монумент кьпоскътъ
де пълъ акъмъ, пенъръ ачеа маї тълдї, дъчепъндъ
дела Кълверїі, дъчкеръкъ съ аплїче нътеле дъ
пърдїреї Дачіеї челеї нозе. (а лъї Авреліанъ) ла
провінда чеа веке (а лъї Траіанъ), ва алдїї мер
серъ докъ ші маї де парте шї фїкціонаръ зп ал
треїлэ нъте, пенъръ о парте ал ачестей дїн зрмъ,
адекъ нътеле de Dacia alpestris, каре не се афлъ
ла нїчі зп історїкъ векї, ші не се ноте жьстїфїка
прїн нїчі зп докзментъ ші нїчі зп монументъ істо
рїкъ. Крїтїчїї маї адерї вългаръ де сеамъ къ про
веле ачестеа нъаъ фвндаметъ, ші лъпъдаръ тогъ
ачеасъ дъпърдїре, дъсъ фъръ де а нгте сїзне
каре аъ фостъ ашадаръ дъпърдїреа Да
чїеї чеа а девъратъ. Еъ почїі съ зїкъ къ дъ
фостъ чел дїнтъїі каре ам авзгъ порочїреа а аче
асъ декоперире дъсетнатъ. Даръ дъпїнте де
че воїі адъче докзментеле спре дътетеїреа аче
стей асердїзвї, дътї іаъ воїе а ітра дъ о скъртъ
десватере асъпра зпор date географїче.

Деакъ не зїгъш ла рьсчїзвєа патъралъ а аче
стей дърї дела Дънъреа де жосъ, каре не тїмъла
Ромапдоръ пърта нътеле de Дачїз, редетъ ла
чеа дїнтъїз прївїре къ еа се деспарте прїн зп
шїръ де тьндї (контїнареа Карпаділоръ, дъ даъе
пърдї маї де ачеамї търїме, каре ной ле пгтемъ
нътї де о камъ датъ Dacia cisalpina (дїн доче
де тьндї) ші Dacia transalpina (дїн коло де
тєндї), дъсъ фъръ де а преокъпа деслегареа про
влетей. Cisalpina е дїнтъла Тїссеї ші ал врацълвї

ей челяи mare. адекъ ал Мъръшвлъ; еаръ Транса-
 пина е цинътла Олтвлъ, ал Серетвлъ, Прътвлъ
 ми ал маї тълторъ алторъ ржърї маї мичі, карї
 интръ дн партеа стжнгъ а Двнърї, прин зрмаре
 цинътла принчипателоръ Ромъне дела Двнъре. А-
 чеастъ дмпърдире патрлалъ, е кз тотъла каракте-
 рїстїкъ, шї се паре кз фз цинътъ дн ведере де кз-
 тръ географїи шї исторїчїи векї. Еродотъ дн картеа
 а IV. не фаче ікона зрмъторъ деспре ачесте дърї.

„Истръ (Двнъреа) е дїнтре тоте ржърїле карї
 ле кнпштемъ ної, чел маї mare, шї кърде тот де
 о тьсъръ шї вара шї еарпа, шї е чел дїнтъїс дїн-
 тре ржърїле Сквдїей каре вїне де кзтръ анвсѣ. Дн
 катса ачееа е чел маї mare, фїндкъ се варсѣ алте
 рьърїле днтр' днса, карї 'лѣ днгротъ фортъ. Дн
 партеа Сквдїей се варсѣ чїнчї ржърї днтр' днса,
 зпъла Пората (Прътъ) не лїмба Сквдїлор, саъ Пъ-
 ретъ не лїмба гречїлор, ал доїле Тїарантъла, ал
 треїлѣ Араръ, ал патрлалѣ Нанаръ, ал чїнчїлѣ Ор-
 дессѣ. Дїнтре ачестеа чел дїнтъїс е тн ржъ mare
 шї кърде де кзтръ рьсърїтѣ дн Истръ; ал доїлѣ,
 Тїарантъ, е маї мїкѣ, шї кърде маї де кзтръ А-
 нвсѣ; еаръ Араръ, Нанаръ шї Ордессѣ къргѣ дн-
 тре ачесте доѣе шї се варсѣ дн Истръ. Ачестеа
 свнт ржърїле сквдїче карї тьрескѣ ана Истрвлъї. —
 Дн цара Агатърїлоръ кърде зпъла кз нзмелѣ Ма-
 рїшѣ шї се аместекъ кз Истръ.“)

Треї дїнтре ачесте ржърїш'аъ пьетратѣ нзмелѣ
 пълъ дн зїва де аствзї, адекъ Пората, саъ днпъ
 гречї Пзретъ, аствзї Прътъ, Ордессѣ аствзї Ар-
 дешъ, шї Марїшъ аствзї Мъръшъ, каре нз кърде
 їндатъ дн Двнъреа, чї маї днпъїс дн Тїсса, шї
 апої кз ачеастъ дмпрезнъ се варсѣ дн Двнъре.
 Де чї се паре кз Еродотъ копрінде не Тїсса дн-
 презнъ кз вратъла еї Мъръшъла, свнтъ нзмелѣ ко-
 тьне де Марїшѣ, преквтѣ фаче шї Страбоне, ктѣ
 вомѣ ведѣ дндатъ. Днса атъга се vede d'ın ачеа-
 стъ дескрїере, кз цинътла Тїссей шї ал Марїшъ-
 лѣ се сокотеште де кзтръ Еродотъ дрептѣ цара
 Агатърїлоръ, еаръ цинътла челордалте чїнчї ржърї
 дрептѣ цара Сквдїлоръ, карї се деспартѣ прин
 тьнцїї карпадї.

Дн капъла 93 — 104, дескрїїндѣ еспедїцїїнеа
 рецеллї Дарїѣ, зїче :

„Маї днїнге де а ажнпѣ ла Іетръ аѣ свпсѣ
 не Гедї. — Дела Іетръ маї дн коло кзтръ мїз-
 локъла текатълѣ е днкнпцїратъ Сквдїа де кзтръ
 Агатърї, апої де кзтръ Неврї, днпъ ачееа де Ан-

дрофадї (Мьнкъ-ѳменї) шї де Меланхленї (дн-
 врькадї дн негръ.) — Даръ Агатърїї свнт ѳменї
 фортъ кзрадї шї нортъ фортъ тьлатѣ аврѣ. — „Дн-
 тр' алтеле се апропїе кз датїнелѣ де Трачї.“) —
 Аїчї нїмерїтѣ о деаръ богатъ де аврѣ, дн каре
 локзескѣ Агатърїї шї прин каре кърде ржъла Марїшѣ,
 шї каре нз ноте фї алга декътѣ Трансїлванїа де
 аствзї.

Пълъ не тїмпъла лѣ Страбоне се скїтваръ дн-
 прецїзърїле, Сквдїї се трасеръ днпої кзтръ
 Асїа, шї дн локъла лорѣ венїрѣ Гедїї дн партеа
 дреаптъ а Двнърїї. Днса съ аскълътм маї вїне
 ла ворвеле географвлъї:

„Двпъ Схевї зрмеазъ деара Гедїлоръ; ачеа-
 ста се днпїде дела Селва ерчїнїкъ, копрінзїндѣ
 днса шї о парте а тьнцїлор ачелора, не лнпгѣ
 Двнъреа, ла днченътѣ е днпгъстѣ, апої се лъдеште
 кзтръ теазъ-нонтъ пълъ ла Тьрїгедї, кз тоте кз
 нз нзмемъ сѣї свнпемъ марїнїлѣ маї акзратѣ.“ —
 „Маї нпгъїс аѣ стьтътѣ свнт зп Реѣ, Беревїсте, апої
 с'аѣ десѳъкът дн патръ, ва кїарѣ шї чїнчї принчї-
 пате.“ . . „Днса маї аре шї алгъ дмпърдире каре
 е веке, днпъ каре локзїторїї еї се нзмескѣ парте
 Дачї, парте Гедї. Гедї се нзмескѣ ачїа, карї
 се днпїндѣ кзтръ Цертанїа шї кзтръ їсѳореле Дв-
 нърїї, шї карї днпъ нъреѣа теа с'аѣ нзмїтѣ Да вї,
 дн векїте. Прин деара Дачїлоръ кърде ржъла Ма-
 рїшѣ, шї се варсѣ дн Двнъре, не каре Romanї
 дзсеръ локзърїле нептръ ресвеллѣ . . . . Партеа де
 стѣсѣ а ржълѣ дела їсѳорѣ пълъ ла катаракте, се
 нзмеште Двнъре (Danubius) каре спалъ деара
 Дачїлор маї вжртосѣ, еаръ партеа де жосѣ пълъ
 ла Mare, дн каре локзескѣ Гедїї, се нзмеште Іе-
 тръ (Ister.) . . . „Днса Гедїї шї Дачїї аѣ тотъ
 лїмбъ.““)

Де аїчї се vede кз деара се днпарте еаръшї
 дн доѣе пьрцї, ка шї ла Еродотъ, дн деара Да-
 чїлоръ шї а Гедїлоръ, шї кз чей днпъїс лок-
 зескѣ цинътла пълъ ла катаракте, карї свнт де
 вьпъ сеамъ челе де ла Ръшава; еаръ чей днпъ зр-
 мъ локзескѣ цинътла де ла катаракте пълъ ла ма-
 реа негръ, прин зрмаре кїарѣ аша преквтѣ не
 свпсе Еродотъ деспре Агатърїї шї Сквдїї.

Чесаре днпъ зїче кз де кзтръ анвс Дачїа се
 тьрпїнеште кз селва ерчїнїкъ ***), Пїанїз нзне

*) Herodotus; Historiarum libro IV, 93, 100 et 104.

**) Strabo, Geogr. lib. VII. cap 3, §. 1. — cap. 3. §§. 11, 12 et 13.

***) (Hercynia silva) oritur ab Helvetiorum et

*) Herodotus, Historiarum libro IV, 48 et 49.

рѣка Марѣ (Морава) дрепт марѣне а дърїї, днсь не спнне къ Іасѣїї сармацїї саѣ метанастїї, карї аѣ венїтѣ маї дн зртѣ, аѣ дмпнїсѣ де аколо не Дачї кѣтрѣ Тїсса шї кѣтрѣ мѣрдїї.*) Птолемез фаче рѣка Тївїскѣя (Parthissus Plinii) дрептѣ марѣне де кѣтрѣ аѣсѣ, шї Іерасѣя (de вѣпѣ сеамѣ Parata Herodoti) де кѣтрѣ рѣсѣрїтѣ а про- вїндїей Дачїей. Дарѣ нїчї зѣя дїнтре ачештїа нѣ не спнне нїмїа деспре дмпѣрдїреа дѣрей. Нїчї табла Пезтїндорїанѣ нѣ не дѣ информѣцїене де- спре ачеаста.

Дѣпѣ ачеастѣ десватере, кѣтезѣ а провѣнцїа къ Дачїа — цѣте къ шї маї дпїанте, днсь де вѣпѣ сеамѣ по тїмпѣя Романїлор, — аѣ фост дмпѣр- дїтѣ ка шї Pannonia шї Mecia, дн Дачїа де сѣсѣ

шї дн Dacia de жосѣ (Dacia superior et inferior.) Еѣ нї днтемеїезѣ ачеастѣ ассердїїне не доѣе до- кзменте, дїнтре карї зѣя е о дїпломѣ дела Імпѣ- рѣторїя Adrianѣ къ датѣа дїн 22. Martis annѣя Romeї 882, саѣ дела Хс 129, сѣпатѣ не доѣе табле де арапѣ, карї саѣ афлатѣ дн деченнїя трекѣт ла Громї-di-podѣ апрѣне де Челлеї дн деара Ромѣ- неаскѣ, шї се пѣстрезѣ акѣтѣ дн кабинетѣя де антїче ая Длѣї М. Гїка ла Бѣкзрештїї; ая доїлѣ е о колѣпнѣ опорарїѣ къ о їскрїпцїїне фѣрте дн- терессанте де не челе маї вѣне тїмпѣрї але Імпѣрѣторїлорѣ, каре с'аѣ афлат ла Тѣрпѣя (ассе- мїнѣ дн деара Ромѣнеаскѣ) ла гонїреа тѣрчїлорѣ де аколло, шї с'аѣ адѣсѣ де D. Цѣнерарїс Маврѣ ла Бѣкзрештїї. Еѣ ле аьтѣрѣ амѣндѣе аїчї, шї маї дпѣтѣя Дїпломѣ лѣї Adrianѣ, аної колѣпнѣа Опорарїѣ

IMP. CAESAR. DIVI. TRAIANI. PARTHICI. F. DIVI.
 NERVAE. NEPOS. TRAIANVS. HADRIANVS. AVG.
 PONTIF. MAX. TRIB. POTEST. XIII. COS. III. P. P.
 EQVITIS. ET. PEDITIS. QVI. MILITAVER. IN. ALAI. ET.
 VEXILLATIONE. EQVIT. ILLYRICOR. ET. COH. III. QVAE.
 APPELLANT. I. HISPANOR. ET. I. HISPANOR. VETERAN.
 ET. II. FLAV. NVMDAR. ET. II. FLAV. BESSOR. ET. III. GAL.
 LOR. ET. SVNT. IN. DACIA. IMPERIORE. SVB. PLAVTIO.
 CAESIANO. QVIN. ET. VICEN. PLVRIBVSVE. STIPEN.
 DIS. EMERITIS. DIMISSIS. HONESTA. MISSIO.
 NE. QVORVM. NOMINA. SVBSCRIPTA. SVNT
 IPSIS. LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITA.
 TEM. DEDIT. ET, CONVIVM. CVM. VXORIBVS
 QVAS TVNC. HABVSSSENT. CVM. ESQ. CIVITAS. IIS
 DATA. AVT. SIQVI. CAELIBES. ESSENT. CVM. IIS. QVAS.
 POSTEA. DVXISSENT. DVMDAXAT. SINGVLI
 SINGVLAS. A. D. XI. K. APRIL.
 P. IVVENTIO. CELSO. II. Q. IVLIO. BALBO. COS.
 VEXILLATIO. EQVITVM. ILLYRICOR
 EX. GREGALE
 EVPATORI. EVMENI. E. SEBASTOPOL.
 ET. EVPATORI. F. EIVS. ET. EVPATORI. F. EIVS.
 ET. EVMENO. FIL. EIVS. ET. THRASONI. FIL. EIVS.
 PHILOPATRAE. FIL. EIVS.
 DESCRIPTVM ET. RECOGNITVM. EX. TABVLA.
 AENEA, QVAE. FIXA. EST. ROMAE. IN. MVRO. POST.
 TEMPLVM. DIVI. AVG. AD. MINERVAM.

Nemetum, et Rauracorum finibus, rectaque fluminis Danubii pertinet ad fines Dacorum et Anartium. Caes. B. Gall. lib. VI. 25.

*) Superiora autem inter Danubium et Hercynium saltum usque ad Pannonica hiberna Carnuntum,

Germanorumque ibi confinium campos et plana Jazyges Sarmatae, montes vero et saltus pulsi ab his Dacia ad Parthissum amuem a Maro, sive Duria est a Suedis regnoque Vanniano dirimens eos. Plin. Nat. hist. lib. IV. 25.

L. VIBI
Q. LOLLI
L. PVLLI
L. EQVLLI
L. PVLLI
TI. CLAVDI
C. VETTIENI

VIBIANI
FESTI
DAPHNI
GEMELLI
ANTHI
MENANDR
HERMETIS.*)

Р о м а н е ш т е .

Императорика Чесаре фийа дивълаі Траіанѣ Пар-
тійкалї , Непотѣа дивълаі Нерва , Траіанѣ Adriāns
Августѣ, Понтефиче свирепѣ декоратѣ кз патереа
de тривънѣ а треиспрезечеа брѣ, Консъа de а треіа
бра , Нъринтеле Патріеі: Къларілорѣ ши pedestri-
лорѣ карї аѣ сервітѣ ла мїліціе дн арїа I , свнтѣ
стѣгъа къларілорѣ ілврічі, ши дн челе чїнчі коорці
карї се кіатѣ: I а Спанілорѣ, ши I а Спанілорѣ ветеранї,
II Флавіанѣ а Nsmizilорѣ, ши II Флавіанѣ а Бешілорѣ,
ши III а Галлілорѣ, ши свнт дн Dacia de жос (in-
ferіоре) свнт Kommanda лѣі Плавдіс Чесіанѣ дѣнъ че
аѣ сервітѣ дбѣзечї мї чїнчі ши маї твѣлці de annї, ле
дѣ воіе съ еасѣ дїн мїліціе кз опбре челора але
кърорѣ пѣте свнт маї жосѣ скрісе, ши ле кончеде
дрептѣа de четвѣціанї Romanї, лорѣ , конїлорѣ , ши
зртѣторілорѣ лорѣ , преквш ши дрептѣа de късъ-
торіе лецітїмѣ кз твїерїле карї ле аѣ авѣт атвнчі
къндѣ лї с'аѣ dar дрептѣа de четвѣціанї, саѣ дакъ
вервнїі ворѣ фї фост некъсъторїдї , кз ачелеа пе
карї ле ворѣ фї лѣатѣ дѣн' ачереа , дѣсѣ фїе каре

къте зна. Дн зпспрезечеа календе але лѣі Априле.
Свнтѣ консъатѣа лѣі Пъвлїс Ізвендіс Челес
II, ши ал лѣі Чїнтѣ Ізлїс Балвѣ.

Стѣгъа къларілорѣ Ілврічі
Фостѣлаі мїлітарїѣ коммѣн Езнаторе Езменѣ dїm
Севастополї, ши фїлорѣ лѣі Езнаторе , Езнаторе,
Езменѣ, Трасоне ши Фїлопатра.

Дескрїсѣ ши ревѣзѣтѣ дѣнъ тавла de арамѣ
каре е інофїнтѣ ла Рома дн тѣрѣа дѣнъ темпїла
Дивълаі Август ла Мінерва.

М а р т ѣ р і :

Лвчїс	Вївїс	Вївїанѣ	Чїнтѣ	Лолліс	Фестѣ
Лвчїс	Пвїс	Дафнѣ	Лвчїс	Епѣлїс	Гемеллѣ
Лвчїс	Пвїс	Антѣ	Тїверїс	Клавдіс	Menandrѣ
Kaїс	Ведїенѣ	Ермете.			

*) Ачесте тавле аѣ пѣсѣ D. M. Гїка de ле
аѣ конїатѣ дн аннѣа 1838 , ши аѣ літографїтѣ зп
Факсїмїле дн Dresda; еѣ ле ампѣвїкатѣ маї дн тѣлї
дн Marazїна історїк негрѣ Dacia, Томѣ I. пац.
25 дн аннѣа 1845.

IVL. CAPITONI C. P. P. ILLYRICI
TR. T. OMNIB. HONORIB. AB. ORD
FL. SIRMIAIVM. HONORATO. ET.
SENTENTIAE. DICVNDAE. ITEM. SACERDOTALIB.
AB. ORDINE. COL. VLP. OESC. ET. STATVAM. AERE. CO
DECRETIS. IAM. PRIDEM. AB. EODEM. ORDINE
ORNAMENTIS. HVIRAL. ITEM. DECVRIONA.
LIB. ORNAMENTIS. HONORATO. AB. ORDINIB
COLONIAR. VLP. POETOVIONENSIS
EX. PANNONIA. SVPERIORE. VLP. RATIAR
EX. MOESIA. SVPERIORE. TRAIANAE. SARMI
ZEGETHVSENSIVM. EX. DACIA. SVPERIORE
ITEM. HVIRALIB. AB. ORDINE. MVNICIPII
ROMVLENSIVM. BVLEVTAE. CIVITATIS
PONTICAE. TOMITANORVM. PATRONO
AVG. COL. VLP. OESC.
ORDO. COL. VLP. OESC. STATVAM. AERE
COLLATO. CVM. ORNAMENTIS. SACER

DOTALIB. EX. DECRETO. ET. ORNAMENT
 HVIRAL. IAM. PRIDEM. HONORATO
 OB. FIVS. ERGA. SE. MERITA. HONORE.
 CONTENTVS. IMPENDIVM. REMISIT
 L. L. D. D. *)

Р о т ъ п е ш т е .

Лѣи Ізліз Канігоне консвларіз Префектѣ Про-
 винціеі Ілларікѣ, декоратѣ къ тѣте опоріле де Але-
 шіи колоніеі Флавіане а Сірмізлѣи, ші къ дрептѣ
 де а вота дн консвлателе пѣвліче, ассеміне деко-
 ратѣ къ орнаментеле іерархіче де Алешіи Колоніеі
 Ълніане а Есквэлѣи, ші къ статѣ пѣсѣ дн келтѣіалъ
 комѣнѣ, де карі алеші і се декретассерѣ днкъ маі
 днаінте орнаментеле дѣзѣвірале, ассеміне деко-
 рат къ орнаментеле деквріонале де Алешіи Коло-
 ніеі Ълніане а Петовіоналѣи дн Пannonia де сѣсѣ,
 аі Ълніанеі Раціаріа дн Месіа де сѣсѣ, аі Траіанеі
 Сarmizegetaca, дн Dacia де сѣсѣ (сѣперіоре); ас-
 семіне декоратѣ къ орнаментеле дѣзѣвірале де
 Алешіи Мѣнічінілѣи Ротѣла, Сенаторілѣи Четѣдїі
 Понтіче а Томілорѣ, Патронѣлѣи Августеі Колоніе
 Ълніане а Есквэлѣи, Алешіи Колоніеі Ълніане а Ес-
 квэлѣи і аз пѣсѣ статѣ дн келтѣіалъ комѣнѣ къ
 орнаментеле іерархіче дн декретѣ комѣнѣ, дѣпѣ
 чѣл декорассерѣ маі днаінте къ орнаментеле дѣ-
 зѣвірале пентрѣ мерітеле сале кѣтрѣ дѣпшїи; еарѣ
 ел мѣлѣмїтѣ къ опѣреа че і с'аѣ фѣкѣтѣ, аѣ дн-
 торсѣ келтѣіала,

Л о к ѣ л с'аѣ д а т ѣ д н д е к р е т ѣ л Д е к в -
 р і о н і л о р ѣ .

Дн ачесте дѣве докѣменте се веде днтр'ѣнѣл
 пѣтеле Daciei де жос, (іпферіоре) дн челалатѣ ал
 Daciei де сѣс (сѣперіоре). Ачеста е адеѣрата дн-
 пѣрѣіре а Daciei веки, къ тотѣл пекѣпоскѣтѣ пѣп'
 акѣтѣ днѣѣдацилор пострі.

Акѣтѣ ар маі рѣтѣнѣ пѣмаі а дефіце термі-
 нїі прїи карі се деспѣрѣдіа ачесте дѣве провинде.
 Спре ачеста не ліпсескѣ дателе маі де апрѣне,
 днсѣ рѣзітѣндѣ-тѣ не десватереа де маі сѣсѣ а-
 сѣпра локврілорѣ лѣи Erodotѣ ші але лѣи Стравоне,
 прекѣт ші не пѣсѣчїінеа патѣралъ, вѣтезѣ а пре-
 сѣпѣне къ кѣлтеа де Мѣндїі каре деспарте Тран-
 сілваніа ші Бѣуагѣл Temішіанѣ де Прїнчіпателе
 дела Дѣнѣреа ротѣлѣ, аѣ форматѣ ші лініа дес-
 пѣрѣіторѣ днтре Dacia де сѣсѣ ші днтре чеа де
 жосѣ. Дарѣ еѣ ласѣ лѣкрѣл ачеста черчетѣрїлорѣ
 вїіторѣ, ші тѣ мѣлѣѣтескѣ де ачестѣ датѣ къ
 десконерїіле шеле челе посїтіве, къ каре крезѣ къ
 ам фѣкѣтѣ зп сервїдїі ессенціал стѣділѣи Геогра-
 фїеі челеі веки.

Черчетѣрїекопомїче.

I.

Erodotѣ не снѣне къ кѣтрѣ ановл ал патѣрѣле
 ал Olimpiadei 66 (каре е ановл 240 дела фѣндареа
 Romei, с'аѣ 513 інаіnte де Хрїстос) Darіѣ реѣеле
 Першілорѣ вїсітѣ дѣрїле дела Дѣнѣре къ о арматѣ
 днфрїкоматѣ, треќѣ не дн жосѣ де Галадїі дн Бѣ-
 сѣравіа, гонї не Скѣдїі кѣтрѣ Дѣнапрѣ, ші се дн-
 торсѣ песте 60 де зіле еаршїі днѣрѣтѣ. Ачестѣ
 еспедїцііне а Першілорѣ е фѣрте днсемѣтѣоре пен-
 трѣ історїа Еѣропеі, ші маі алесѣ пентрѣ а Daciei
 пѣстре. Кѣ ачеста окасїіне Erodotѣ не снѣне къ
 дн днѣтѣл Мѣрѣшѣлѣи, адекѣ дн Трансілваніа де
 астѣзіі, локвїа' зп попорѣ каре се пѣміа Ага тѣрсі
 ші се орпа къ азрѣ, днтр'алтеле аѣеа тотѣ ачеле
 датїне къ Трачїі (пѣте къ ші тотѣ ачѣа лімѣл),
 дн каре ведемѣ къ міпереле де азр се лѣкра дн
 Трансілваніа кіарѣ ші не тімпѣл лѣи Darіѣ. Лѣкрѣ
 де тіраре, кѣнд штїтѣл вѣ не тімпѣл ачѣла Ардїн-
 тѣл ера о рарїгате дн челалате пѣрѣдїі але Еѣро-
 пеі, кіарѣ ші дн Грѣчїа ші дн Італіа, пѣрділе челе
 маі кѣлтівате де не атѣнчї, еарѣ Аврѣл ера днкъ
 ші маі рарѣ, — Еѣропа ера сѣракѣ де метале пре-
 діісе. Днсѣл Асіа се аѣла дн о авѣндацѣл ла каре
 пѣте къ п'аѣ маі ажѣнсѣ де атѣнчї днкоче с'аѣ де
 вѣнѣл сѣамѣ къ п'аѣ треќѣт песте дѣпса. Рѣпортѣл
 аврѣлѣи кѣтрѣ ардїнтѣ ста не атѣнчї дн Асіа ка 1
 ла 10, адекѣ пентрѣ зпѣ Ока де азрѣ се да зече
 де ардїнтѣ, еарѣ ал Ардїнтѣлѣи кѣтрѣ арамѣ ка
 1 ла 100, адекѣ пентрѣ зпѣ Ока де ардїнтѣ се да
 100 де Ока де арамѣ, ші прїи зрїтаре пентрѣ зпѣ
 Ока де азрѣ, 1000 де Ока де арамѣ. Дарѣ дн Еѣ-
 ропа, ші маі алесѣ дн Італіа, рѣпортѣрїле ачестѣа
 ера песте тѣсѣрѣ тарї, аша де тарї днкът лѣкрѣ-
 рїле пѣ се преїѣзіа нічї дѣнѣл азрѣ, нічї дѣнѣл ар-
 дїнтѣ, чї дѣнѣл Арамѣ. Дн зрїта еспедїціінеі лѣи
 Darіѣ се вѣрсѣл аврѣл ші ардїнтѣл асіатїкѣ песте
 Еѣропа орїенталъ.

Кѣ 20 де annї днаіnte де еспедїціінеа лѣи Da-
 ріѣ, domіnїа ла Roma ал шаселѣ реѣе Сервїѣ Тѣлїѣ
 (днтре annї Romei 176—220). Деспре ачѣста не
 снѣне Плініѣ, къ аѣ вѣтѣтѣ днѣлїашї датѣ ванї,

*) Еѣ пѣвлїкаі ачѣестѣ інскрїпцііне маі днѣтѣл
 дн Magazinѣл історїкѣ пентрѣ Dacia, Томѣл II,
 паѣ. 84 дн ановл 1846.

ши а нѣмѣ ванѣ де арапъ. Servius rex primus signavit aes. antea rudi usos Romae Timaeus tradit.) Титъ Ливіѣ не спазне къ ел аз реформатъ конституціеа Романілоръ, прин дитродвѣченеа ченсѣлѣ, ши аѣ дитпърдѣитъ тотъ попорѣл Романъ дн шасе классѣ дѣнъ авере; дн классѣа I пѣсе не чеѣ че поссѣдеа о авере преѣвѣитъ пѣнъ ла 100,000 де лѣвре саз літре де арапъ, ши-і дитпърдѣи дн 80 де чентѣрѣе; ла ачеастъ классѣ маѣ адаѣсе 2 чентѣрѣи де фаврѣкѣторѣ де махіне велліче; дн классѣа II пѣсе не чеѣ че поссѣдеа о авере преѣвѣитъ пѣнъ ла 75,000 де лѣвре де арапъ, ши-і дитпърдѣи дн 20 де чентѣрѣи; дн а III пѣсе не чеѣ че поссѣдеа о авере преѣвѣитъ пѣнъ ла 50000 де лѣвре де арапъ ши импѣрѣи ассеміне дн 20 де чентѣрѣи; дн а IV пѣсе не чеѣ че поссѣдеа о авере преѣвѣитъ пѣнъ ла 25,000 де лѣвре де арапъ, ши-і дитпърдѣи ассеміне дн 20 де чентѣрѣи; дн а V классѣ пѣсе не чеѣ че поссѣдеа пѣнъ ла 11000 де лѣвре де арапъ, ши-і дитпърдѣи дн 30 де чентѣрѣи, ла карѣ маѣ адаѣсе 3 чентѣрѣи де аченѣи, корпѣіні ши тѣвѣіні (карѣ зѣчеа къ корѣл ши къ флѣверѣл, тѣсіканѣі); дн а VI классѣ пѣсе не тоѣ чѣіла дѣи карѣ поссѣдеа о авере маѣ пѣдѣнъ де кѣтѣ сѣтма маѣ сѣѣ дѣпѣтнатъ, ши формъ дитрѣнши пѣмаѣ о чентѣрѣе. Чентѣрѣіле дѣн тоѣ классѣе, а фаръ де чеа дѣн зрѣтъ, ле маѣ дитпърдѣи дѣнъ дн доѣе пѣрѣдѣи, зѣла де вѣтрѣнѣи ши алга де тѣнерѣи, вѣтрѣнѣи сѣ пѣзеаскъ четатеа; тѣнерѣи сѣ теарѣ ла вѣтаѣе афаръ. Ла тоѣ ле дитпѣсе сѣ ши факъ вештѣнтѣе ши арѣе дѣнъ старѣа лоръ, ши дѣнъ трѣвѣнѣтъ; чеѣ дѣн классѣе дѣн аѣнѣе фѣрѣ маѣ вѣне дитверѣкаѣи ши маѣ таре арѣмаѣі, еарѣ чеѣ дѣн классѣе дѣн зрѣтъ маѣ сѣмпла, ши чеѣ дѣн а VI пѣ фѣрѣ дитдеторѣаѣ а фаче серѣвѣе мѣлітарѣе. Дѣнъ че орѣдѣнъ дн ачестъ модъ недѣстрѣмеа, формъ 18 чентѣрѣи де кѣларѣ дѣн прѣморѣи статѣлѣи. Арѣнкѣндѣ къ модъла ачестѣ тоѣе сарѣініле статѣлѣи не змерѣи челоръ авѣдѣи, дитпърдѣи ши дрепѣтѣрѣіле ассеміне. Дн адѣнѣрѣіле пѣзѣліче (comitia) ла вотареа леѣилоръ кіемъ маѣ дитѣлѣ не кѣларѣ, апоѣ чѣле 82 де чентѣрѣи де классѣа I, дѣнъ ачѣеа чѣле 20 де классѣа II, ши аша маѣ дѣколо; дѣнсѣ фѣінѣдѣ къ кѣларѣи къ чѣле 82 де чентѣрѣи де недѣстрѣ де классѣа I фѣчѣа 100 де чентѣрѣи дитпрезѣнъ, ва сѣ зѣкъ маѣ мѣлѣе де кѣтѣ тоѣе чѣлѣлалѣе классѣ дитпрезѣнъ: се дѣнѣлѣеде къ вотѣл лоръ деѣдеа маѣ тотъ де-зна, къчѣи вотѣрѣіле се пѣтера дѣнъ чентѣрѣи, еарѣ пѣ дѣнъ канѣге, адекъ фѣікаре чентѣрѣе авѣа пѣмаѣи зѣи вотѣ (коллектѣвъ дѣн вотѣрѣіле тѣтѣроръ метѣрѣилоръ еі.) Прин зрѣтаре кѣнд се зѣна вотѣрѣіле тѣтѣ-

поръ чентѣрѣилоръ де классѣа I, елѣ деѣдеа, ши чѣлѣлалѣе чентѣрѣіле ера де прѣкосѣ. Пѣмаѣ кѣндѣ пѣ се зѣна, се кіема чентѣрѣи де а II классѣе, ши ачѣсте-а маѣ тотъ де-зна деѣдеа, аша дѣнкѣт сѣѣ а-раре орѣ маѣ ера лѣпѣсѣ де а маѣ кіема ши не а треѣа классѣе ла вотѣ, сѣѣ пѣчѣи де кѣтѣ, дарѣ ла чѣле дѣн зрѣтъ пѣ венѣа маѣ пѣчѣи о дарѣ, саз дакъ ши венѣа, ера о кѣзратъ формалѣгате.

Ачѣастъ оргѣнісѣчѣізне фѣкѣтъ де зѣи реѣе Романъ къ 2400 де аннѣ дѣнаѣнѣе де тѣмпѣла дн карѣ не аолѣтѣ, серѣвѣнтѣе дѣнкѣ ши асѣтѣлѣ де вѣсе ла оргѣнісѣрѣеа маѣ мѣлѣтора дѣнтре статѣле модерне. Еа арѣ чѣва зѣнѣ, къчѣи ведѣтѣ къ итерѣе тоѣе чѣлѣлалѣе дѣфферѣнде дѣнтре оменѣи, ши-і классѣіфѣкъ пѣмаѣ дѣнъ о сѣнгѣрѣ категорѣе, адекъ дѣнъ авере.

Кѣ тоѣе ачѣсте-а е недѣреалѣтъ ши дитпрезѣіторѣе пентѣрѣ кассѣіле авѣте, ши е зѣмѣліторѣе ши стрѣкѣчѣіосъ пентѣрѣ классѣіле сѣрѣче. Е адеѣвѣратѣ ши дрепѣтѣ къ чеѣ че поссѣдѣ маѣ мѣлѣтѣ, сѣнт деторѣи сѣ конѣрѣвѣеаскъ маѣ мѣлѣтѣ спре дѣінерѣа статѣлѣи де кѣтѣ чеѣ че поссѣдѣ пѣдѣнѣ, кѣндѣ е ворѣа де конѣрѣвѣдѣізне къ авѣреа, дарѣ кѣндѣ е ворѣа де деторѣи ши де дрепѣтѣрѣи персонѣле, атѣнѣи фѣікаре персонъ арѣ атѣта дрепѣтѣ кѣтѣ вер карѣ алга, авѣтѣ сѣѣ сѣрѣакъ, ши фѣікаре е дн ачѣлашѣи градъ деторѣе а се сакрѣфіка пентѣрѣ вѣнѣле комѣлѣ. Се парѣ къ Серѣвѣи пѣ се зѣгѣт ла ачѣастъ ассѣіомъ; ел фѣкѣ недѣрепѣтѣе чѣлор авѣдѣи кѣнд пѣсе не дѣнѣши аша де марѣ сарѣіні персонѣле, ши фѣкѣ недѣрепѣтѣе чѣлоръ сѣрѣачѣи кѣнд ле дѣнѣсѣтѣ дрепѣтѣрѣіле леѣіслѣатѣе пѣнъ ла градъла де пѣлѣ. Дѣнѣзрѣрѣіле карѣ се фѣкѣрѣ ачѣесторъ дѣн зрѣтъ прин дитпѣдѣінерѣа сарѣіне лоръ, пѣ сѣнт дн старѣе сѣ рекомѣнѣсе недѣреа дрепѣтѣрѣилоръ леѣіслѣатѣе. Еарѣ дн респѣктѣл полѣітѣвѣ, ел пѣсе фѣндѣментѣла спре фортареа зѣнѣи пролетѣрѣатѣ вѣтѣмѣторѣіѣ статѣлѣи ши дегрѣдѣторѣіѣ зѣманѣтѣдѣи. Кѣчѣи, кѣтѣ потѣ классѣіле сѣрѣче сѣ се ассѣкѣреѣе дѣнконтра ассѣнѣрѣілоръ чѣлоръ авѣте, дакъ вотѣл лоръ е пѣлѣ? кѣтѣ потѣ елѣ сѣ се рѣдѣче дѣн сѣрѣчѣе ши сѣ се пѣнъ дн ассѣ-тѣне категорѣе къ чѣле авѣте, кѣндѣ ачѣлеа факъ тоѣе леѣіле дн фаворѣеа са ши спре дѣінерѣа дѣ-пропорѣдѣінеі дѣнтре сѣне ши сѣзѣорѣдѣаѣіні лоръ? Мѣлѣзѣіареа де егалѣтѣе дѣн зѣнѣтеа леѣіі, адекъ а сѣазѣнѣлѣи жѣдекъторѣескъ е фортѣе мѣкѣ, ши дн зѣ-тѣма інстанѣдѣ, ілѣсѣоре. Історѣа романъ, дн карѣ де ши се аолъ маѣ мѣлѣтѣ вѣртѣте ши маѣ мѣлѣтѣ дрепѣтѣе, дѣкѣтѣ дн історѣіле тѣмпѣрѣилоръ модерне, не дѣ къ тоѣе ачѣстеа ессѣмпле дѣнѣдепѣте де-спре ачѣсте сѣзѣзѣмѣнтѣе.

Сире а не пѣтѣ ориента асвпра свѣтелорѣ де вані дѣсептате де Сервіѣ Тѣлліѣ, афлѣтѣ де тре-вѣнцѣ а фаче о скѣртѣ деслѣчѣре деспре тѣсвѣрѣле Романе. Дѣпѣ плевінтѣтѣл Сіліанѣ, пѣтрѣнтаріѣл (quadrantal) де вініѣ тревѣеа съ трагѣ 80 де пѣнцѣ саѣ лѣвре Романе.*) Р. Фанніѣ не спѣне къ пѣтрѣнтаріѣл саѣ афора е зп пічіорѣ кѣвікѣ, адекѣ о тѣсвѣрѣ каре дѣн фѣкаре діменсіѣне, дѣн лѣнгѣ, дѣн лѣгѣ, дѣн алѣгѣ, аре зп пічіорѣ Романѣ. Дѣпѣ тѣсвѣрѣле геѣграфіѣче, чінчі міліаріѣ Романе факѣ зп міліаріѣ геѣграфіѣкѣ; 15 міліаріѣ геѣграфіѣче факѣ зп градѣ не екваторіѣ, саѣ ші не меріданѣ, ші 360 grade факѣ черкѣнѣференда пѣтѣнтѣлзі. Прін зрѣтаре черкѣнѣференда пѣтѣнтѣлзі е де 360 grade, саѣ де 5400 міліаріѣ геѣграфіѣче, саѣ де 27,000 міліаріѣ Романе, саѣ де 27.000,000 паші Романі, саѣ де 135.000,000 пічіѣре Романе, (5 пічіѣре не зп пѣссѣ, ші 1000 паші не зп міліаріѣ, дѣпѣ Вітрѣвіѣ.) Дѣпѣ тѣсвѣрѣле челе нѣѣе але франчезілорѣ, черкѣнѣференда пѣтѣнтѣлзі аре 40.000,000 де метрѣ. Прін зрѣтаре дѣн зп метрѣ сълт пічіѣре Романе 3. 375, саѣ треі пічіѣре ші чева маі віне де а треіа парте де пічіѣре, адекѣ фракціѣнеа децималѣ де 0. 375); еарѣ дѣтрѣн пічіѣрѣ Романѣ сълт метрѣ франчезі 0. 296296, саѣ чева маі віне де а патра парте ші маі пѣдін де а треіа парте а зпсі метрѣ. Кѣвѣл ачестѣ тѣсвѣрѣ (мѣлтіплікате де треі орѣ) не дѣ літре франчезе 26. 012294, адекѣ 26 де літре ші дѣнѣ чева фѣрте пѣдінѣ. Ачестѣ е тѣсвѣра пѣтрѣнтаріѣлзі Романѣ, каре віне маі аколо къ ваніда дѣреі Ромѣнѣнті, ші е пѣтѣмаі къ дѣѣе копѣрѣ маі маре де кѣтѣ пѣтрѣнтаріѣл трасіланѣ чѣл де 16 коѣспрѣ, саѣ де кѣтѣ пѣтрѣрѣлзі де Гѣлеатѣ (Ein Viertel Kübel.) Ачестѣ пѣтрѣнтаріѣ зпплѣт къ вініѣ тревѣіа съ трагѣ 80 де лѣвре Романе. Ваніда дін деара Ромѣнѣаскѣ траѣ 20 де Ока саѣ 80 де літре. Прін зрѣтаре лѣвра Романѣ е къ тогѣл іdentіѣкъ къ літра дін прінчїпателе Ромѣнѣ. Компаратѣ ла тѣсвѣрѣле франчезе, лѣвра Романѣ аре кілограмѣте 0. 325153, саѣ апрѣне а треіа парте де кілограмѣтѣ; еарѣ къ челе австрїаче аре пѣнцѣ 0. 580619, ва съ зїкъ, маі віне де зпѣ жѣмѣтаре де пѣндѣ австрїакѣ, аша дѣкѣтѣ 100

лѣвре Романе даѣ 58 пѣнцѣ австрїачї ші о фѣрте мікъ фракціѣне.***) Прін зрѣтаре авереа зпѣі омѣ де фрѣнтѣ ла Рома не тімѣл лѣі Сервіѣ Тѣлліѣ дѣн сѣмѣтѣ де 100,000 де лѣвре де аратѣ, фаче 100,000 де літре дін Прінчїпателе Ромѣнѣ, саѣ 25,000 де Ока де аратѣ, саѣ 32515 кілограмѣте франчезе, саѣ 58062 де пѣнцѣ австрїачї, ші а зпѣіа де классеа де жосѣ фаче 10,000 де літре, саѣ 2500 де Ока, саѣ 3252 кілограмѣте саѣ 5806 де пѣнцѣ австрїачї, аратѣ кѣнгѣрїтѣ. — Дакѣ воїтѣ съ сокотїмѣ ачѣастѣ авере дѣн вані де асѣзї де арѣнтѣ саѣ де азрѣ, кѣнд чѣтенарїѣл австрїакѣ де аратѣ крѣдѣ костѣ дѣн Трасіланїа 70 де флорїнцї саѣ 210 віченарї (Zwanziger) австрїачї, прін зрѣтаре пѣндѣл 2 ¹/₁₀ віченарї саѣ 42 крѣчїарї де арѣнтѣ: атѣнчї афлѣтѣ къ авереа зпѣі Романѣ де фрѣнтѣ ар фаче дѣн монетѣ де асѣзї 40643 де флорїнцї австрїачї, ші а зпѣіа дін классеа де жосѣ ар фаче 4064 де флорїнцї де арѣнтѣ. Дін ачест кѣпїтарїѣ ар нѣтѣ о фамїліѣ се трагѣ зп венїтѣ де 200 фл. (къ 5 процентѣ) не анїѣ. Кѣ ачѣастѣ сѣмїніѣорѣ ар нѣтѣ съ трѣіѣаскѣ ші асѣзї о фамїліѣ де рѣндѣ дѣн Трасіланїа. Дарѣ Сервіѣ нѣ череа пѣтѣмаі ка съ трѣіаскѣ, чї съ ші сервеаскѣ статѣлзі къ арѣтеле селе, къ вѣштїнтѣтеле селе ші къ пѣнеа са; пѣтѣмаі чѣі че поссѣдеа о авере маі мікъ де кѣтѣ ачѣастѣ ера скѣтїцї де Сервіцїѣ. Дѣнѣ, дѣн че поссѣдеа Романї атарї аверї? Дѣн касе, грѣдїні, агрї, віі, дѣн віте, вої, каї, ої, порчї ш. а. ші пѣте къ ші дѣн чева аратѣ пѣратѣ (in aere parato.) Акѣмѣ се дѣчеркѣтѣ съ ведѣмѣ, нѣ дѣн ванї де акѣмѣ, карї нѣ потѣ серві де портѣ, чї дѣнѣ пре-дѣл лѣкрѣлорѣ де атѣнчї, ла кѣтѣ пѣтеа съ а-жѣнѣ авереа Романїлорѣ. Ла анѣл Romeї 324, ва съ зїкъ 100 де анї дѣпѣ Сервіѣ Тѣлліѣ, консѣлї Іѣлїѣ ші Нанїрїѣ преѣвїрѣ ѣсеа ла 10 лѣвре, ші воѣл ла 100 лѣвре де аратѣ. Ла анѣл Romeї 314 дѣн тімѣ де фѣметѣ се вѣндѣ modїл де грѣл ла Рома къ 1 лѣврѣ де аратѣ, прін зрѣтаре пѣтрѣнтаріѣл къ 3 лѣвре (кѣчї modїл ера а ¹/₃ парте де пѣтрѣнтарїѣ.)

Дарѣ ачестѣ преѣ ера пѣнтрѣ зп анїѣ де фѣметѣ модератѣ, дѣнѣ преѣл орѣнарїѣ се веде дін алте date а фї фостѣ 2 лѣвре де аратѣ пѣнтрѣ зп пѣтрѣнтарїѣ де грѣл. Прін зрѣтаре авереа зпѣі Романѣ де фрѣнтѣ дѣн віте ші вѣкатѣ, се сѣіа ла

*) E ponderibus publicis quibus hac tempestate populus octier solet, uti coaequetur se dolo malo, uti quadrantal vini octoginta pondo siet, congius vini decem pondo siet, sex sextari congius siet, duo de quinquaginta sextari quadrantal. Plebiscitum Silianum apud Festum.

**) Мѣсвѣрѣле аїчї кѣлѣлатѣ се потрїѣвѣскѣ фѣрте віне къ тѣсвѣрѣле Романе карї аз маі ажѣнѣсѣ пѣлѣ ла ної, парте дѣн піатрѣ, парте дѣн металѣ.

1000 de voi, саъ ла 10,000 de oi, саъ ла 50,000 de пѣтрѣтаріе де грѣъ карі даъ 2500 кіле, еаръ а а челъі де класеа че жосѣ ла 10 de voi, саъ ла 1000 de oi, саъ ла 5000 de пѣтрѣтаріе де грѣъ карі даъ 250 de кіле, кѣпітаріѣ, пѣ венітѣ пе аннѣ. Даръ де възъ сеамъ ачаестъ авере пѣеракѣратъ, адекъ дн о сінгъръ спедіе де лѣкрѣрі, чі аместе-катъ, ші чеа маі mare парте, саъ днкаі де жѣмъ-тате ера сокогіте дѣпъ посесіонеа де пѣмънтѣ. — Съ vedemѣ акъмѣ кѣтѣ пѣмънтѣ пѣтеа съ поссеадъ зп Romanѣ.

(Ва зрма.)

Каталог літераріѣ

пептрѣ кѣрділе адѣсе, ші каре се пот грімі дела Лівреріа лѣі Вілхелм Немет дн Брашов пе лѣпгѣ трѣмітереа прецізлѣі фіпт, дн топ. копв сѣпъторѣ:

(Зрмаре.)

Тот днн Драматікъ: Трізмѣл Аморѣлѣі 20 кр.; Тереза, драмъ дн 5 акте, trad. de Алекс. Пелімон 40 кр.; Макбет, драмъ дн 5 акте, trad. de Ст. Б. 50 кр.; Омъл днн кодѣъ перѣъ, М. драмъ дн 3 акте 40 кр.; Вѣдъва віклеанъ, комп. дн 3 акте 30 кр.; Цемениі днн Бергам, комп. дн 1 акт 20 кр.; Сіціліанъ, саъ Аморѣл Зѣгрѣвлѣі, комп. дн 1 акт 20 кр.; Доъ Біллетте, комп. дн 1 акт de I. К. 20 кр.; Грѣдінаріѣл, Орѣ комп. Водевілъ дн 2 акте 20 кр.; Саъл, Вірѣдіна, траѣедіі дн кѣте 5 акте 1 ф.; Бадеа Дефотерѣъ, комп. ориѣ. дн 1 акт 20 кр.; Маріа Тѣдор, trad. de Негрѣді 40 кр.; Жѣнедіа лѣі Карол ал П-леа 40 кр.; Амеліа, саъ Віатіма Аморѣлѣі de В. Маніо 40 кр.; Лѣ-кредіа Борѣіа, М. драмъ дн 3 акте 14 кр.; Ан-цело, Тіранъл Падовіі trad. de Негрѣді 40 кр.; Бѣнъл Менаѣіѣ, комп. дн 1 акт 20 кр.; Берtrand ші Патон, комп. дн 5 акте 40 кр.; Івліе Чесар, траѣ. дн 5 акте 40 кр.; Макавеі, саъ лзареа Іер-рѣсалізмѣлѣі de Шоімескѣ 30 кр.; О Нѣнтѣ Цѣръ-неаскѣ, водевілъ ориѣ. de В. Александрі 30 кр.; Кау d' Опера „Некѣноскѣтѣлѣ“ de Лехліѣ 25 кр.; Кредінда, Нѣдеждеа, ші Індѣрареа, драмъ дн 5 акте 45 кр.; Бѣрватѣл Анонімѣ, комп. воде-вілъ дн 2 акте 34 кр.; Міхѣл, драмъ ориѣ. дн 3 акте 1 ф.; Вѣлѣтоареа, мікѣ поесіе de I. Кості-нескѣ 10 кр.; Історіа лѣі Арѣір ші Елена (дн перѣсрѣі) 14 кр.; Омъл d'la Margіne, de А. Пелімон

10 кр.; Прелѣдѣріле лѣі А. Зане 40 кр.; Кѣдереа Драчлорѣі de I. Еліаде 10 кр.; Сѣліотѣл, саъ Гре-чіа ліверѣ de А. Пелімон 30 кр.; Сѣвеніре — de Гр. Александрескѣ 2 ф. 30 кр.; Коліва Індіанъ кѣ ді-версе поесіі de А. Пелімон 40 кр.; Кѣдѣгѣріле Сінгѣрѣтатеі de А. Баронді 20 кр.; Романа, трі-лоѣіе епикѣ de А. Баронді 20 кр.; Спігалѣл Амо-рѣлѣі de Антон Пан, врож. а 2-а (ачае дінтѣіѣ сѣвт тіпар) 20 кр.; Поесіі de „Катіна“ 20 кр.; Аргір кѣ Непотѣл сѣъ Anadam de А. Пана 14 кр.; Орадіі че сѣ зік ла Нѣсудіі шчл. de А. Пана 20 кр.; Омер Іліада, trad. de К. Арістіа 1 ф.; Ме-моріа фокалѣі челѣі mare днн анъл 1847 de А. П. 10 кр.; Prizonіерѣл de Шіллон, Ламентацііле лѣі Тассо, ші Бенпо, днтрѣън вол. 40 кр.; Поесіі de Болінтінеанъ (пѣмаі сѣвт) 40 кр.; Idem Вѣкѣрескѣ 1 ф. 40 кр.; Авечедаріѣ Італіано-Ромѣнескѣ 54 кр.; Метода днвѣдѣтѣрѣі Мѣтѣале de I. Брезоіанъ 40 кр.; Белісаріе de Мармонтел trad. de Dna Ма-гіерѣ 40 кр.; Діалогѣрѣі франѣезо-романе 40 кр.; Даторіі але Омълѣі de Сілвіо Пеліко, trad. de М. 24 кр.; Школаріѣл Сѣтеанъ de проф. I. Г. Горѣеанѣ 10 кр.; Каліграфіа теоретіко-практікѣ а лѣі Діаковіч кѣ літере ші чіріле 40 кр.; Граматіка Італіано-Ромѣлъ de Авѣатічі 1 ф. 40 кр.; Методѣл практік de А. Радванскі 1 ф. 40 кр.; Аналіса лоѣікѣ de I. Попп 45 кр.; Кѣлндаре пептрѣ 11 ані de I. Г. Горѣеанѣ 40 кр.; Idem пептрѣ 3 ані de I. Г. Горѣеанѣ 24 кр.; Харта деографікѣ а Молдовіі ші днвечіпателор Цѣрѣі 9 ф. 20 кр.; 24. оре але знеі фетеі сіндѣсіле, trad. de Рѣкѣреанъ 36 кр.; Дравъл чел скіоп, trad. de Dna Сѣмвотѣанка 36 кр.; Елісавета, саъ Ексімадіі днн Сіверіа 30 кр.; Розалінда 10 кр.; Ертак, Кѣчеріторіѣл Сіверіі, trad. de Релткіі 50 кр.; Історіа знѣі морт de А. Дѣмас, trad. de Баронді 14 кр.; Іенічаріі дн кѣте 2 том. trad. de Пеклеанъ 1 ф. 40 кр.; Колекціі de Новеле 1 волѣм de маі тѣлдіі традѣкѣторі 40 кр.; Леоне — Леоні de Г. Санд, trad. de Ракті-ванѣ 1 ф.; Орфанъл днн Алпі trad. de Гр. Поповіч 30 кр.; Пѣл ші Вірѣдіна, trad. de А. Пелі-мон 36 кр.; Радъл Водеъ ал 7-леа дела Афѣмаді 40 кр.; Секретаріѣл Інгім de Г. Санд, trad. de Андронікѣ 1 ф.; Елемент de Історіа зніверсале de I. Еліаде 40 кр.; Георге Кастріотѣл, пѣміт Скен-дерѣеі дн 2 том. 1 ф. 20 кр.; Карте de възкате кѣ 190 рѣдѣте 44 кр. т. к.

(Ва зрма.)